

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Jiřího Gottwalda v právní věci žalobce: **M. P.,** zast. JUDr. Ladislavem Sádlíkem, advokátem se sídlem Holečkova 31, Praha 5, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 7, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 1. 9. 2009 č. j. 8 Ca 406/2007 - 35,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 1. 9. 2009, č. j. 8 Ca 406/2007 - 35 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 16. 10. 2007, č. j. 2007/3967/30, (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalovaný zamítl stěžovatelovo odvolání proti rozhodnutí Celní ředitelství Praha (dále jen „celní ředitelství“) ze dne 15. 5. 2007, č. j. 8165/07-170100-23, o odnětí povolení k provozování daňového skladu. V odvolání stěžovatel namítá, že správní řízení nebylo vlastně nikdy zahájeno, když správce daně nerespektoval ust. § 21 odst. 1 zák. č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“). Prvním úkonem v jakémkoli řízení nemůže být meritorní rozhodnutí o právech účastníka. Takovým postupem jsou zasaženy základní zásady daňového řízení vyjádřené v § 2 odst. 1, 2 a 9 zákona o správě daní a poplatků. Odkazuje přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu publikovaný ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 1139.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že procesněprávním předpisem je v posuzovaném případě podle § 138 zák. č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o spotřebních daních“) předpis upravující správu daní, tzn. zákon o správě daní a poplatků. Podle § 21 zákona o správě daní a poplatků je řízení zahájeno dnem, kdy byl daňový subjekt nebo jiná osoba zúčastněná na řízení vyrozuměn o prvním úkonu, který vůči němu správce daně nebo jiné osoby, o nichž to zákon stanoví, učinili. Z uvedeného nevyplývá správci daně zákonná povinnost oznámit daňovému subjektu, že se proti němu zahajuje řízení ve věci odejmutí povolení k provozování daňového skladu, a teprve poté činit další kroky. Odmítá přitom porušení základních zásad daňového řízení. Pokládá i za lichý odkaz stěžovatele na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2004 č. j. 5 A 125/2002--73 (Sbírka rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 1139/2007), který se vztahuje na řešení konkrétního případu podle správního řádu, nikoli podle odlišné úpravy obsažené v zákoně o správě daní a poplatků.

Stěžovatel napadl uvedené rozhodnutí žalobou podanou u Městského soudu v Praze dne 18.12.2007, kdy v žalobě uplatnil tyto žalobní body:

1) namítal nedostatek zahájení správního řízení (obdobně jako v odvolání);
2) nedoplatek sociálního zabezpečení zmíněný celním ředitelstvím v rozhodnutí se vztahuje rovněž k době vazby a dle názoru stěžovatele za něj toto pojištění z důvodu omezení osobní svobody hradí stát;
3) namítal nesprávnou aplikaci § 20 odst. 18 písm. b) zákona o spotřebních daních, když toto ustanovení připouští odebrání uděleného povolení, ale současně jako podmínku vymezuje, že *„ani uložení pokuty nevedlo k nápravě“* nebo *„nejsou splněny podmínky zabezpečení vybraných výrobků před neoprávněným použitím uvedených výrobků uvedené v povolení“*,
4) namítal porušení práva vyjádřit se ke všem prováděným důkazům;
5) namítal, že v jiných obdobných věcech celní ředitelství řízení zahajuje;
6) namítal, že požádal o prodloužení lhůty k dozajištění daně a ke dni vydání rozhodnutí celního ředitelství byl ve lhůtě pro doplacení požadovaného zajištění,

s dalšími dílčími námitkami a argumenty uvedenými pod bodem II. žaloby (č.l. 4 - 5 soudního spisu).

Městský soud rozsudkem ze dne 1. 9. 2009, č. j. 8 Ca 406/2007 - 35, žalobu zamítl. V odůvodnění uvedl, že z ust. § 20 odst. 18 zákona o spotřebních daních nevyplývá, že by se o odejmutí povolení provozovat daňový sklad vedlo zvláštní samostatné řízení, ale jde o rozhodnutí v rámci daňového řízení. Stanoví-li zákon o správě daní a poplatků, že řízení je zahájeno prvním úkonem správce daně, pak je tu výzva Celního úřadu Kolín ze dne 3. 4. 2007, kterou tento celní úřad vyzval stěžovatele k provedení dozajištění daně, protože povinnost zajištění daně ve výši 1.351.000,- Kč není plněna v důsledku provedených úhrad nezaplacených spotřebních daní, a to o částku 695.095,- Kč. Dovolává-li se stěžovatel postupu podle § 18 odst. 2 správního řádu, ten nepřichází v úvahu, když celní orgány postupovaly podle zákona o spotřebních daních a zákona o správě daní a poplatků. Stěžovatel byl přitom z povolení k provozování daňového skladu ze dne 30. 10. 2003, č. j. 13351/03-22-D, poučen o tom, že nesplnění podmínek podle § 20 odst. 18 zákona o spotřebních daních bude mít za následek odnětí povolení. Pokud stěžovatel v žalobě namítal nesprávnost úvah celních orgánů ve vztahu k existenci nedoplatku u okresní správy sociálního zabezpečení, celní orgány tento

nedoplatek jen zmiňovaly, tento nebyl přímým důvodem k odnětí povolení k provozování daňového skladu, byl to jen jeden z dílčích argumentů.

Uvedený rozsudek městského soudu napadl stěžovatel včasnou kasační stížností, kterou opírá o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s."), tj. namítá nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, dále pak nepřezkoumatelnost rozsudku, který se vůbec nevyrovnal s žalobními body 3) - 6), a nepodloženost závěru městského soudu, že by nedoplatek stěžovatele u okresní správy sociálního zabezpečení nebyl samostatným důvodem pro odnětí povolení k provozování daňového skladu.

Z obsahu správních spisů Nejvyšší správní soud ověřil, že rozhodnutí celního ředitelství ve svém výroku jako důvody pro odnětí povolení k provozování daňového skladu uvádí důvody dva, a to podle § 20 odst. 18 písm. b) a e) zákona o spotřebních daních, kdy prvým důvodem jsou podle odůvodnění tohoto rozhodnutí splatné závazky vůči Okresní správě sociálního zabezpečení v Kolíně ve výši 4.265,- Kč a není zajištěno uhrazení tohoto nedoplatku, čímž stěžovatel nesplňuje podmínky, na jejichž základě mu bylo uděleno povolení k provozování daňového skladu [§ 20 odst. 18 písm. b) zákona o spotřebních daních]; druhým důvodem je nedoplnění zajištění spotřební daně na daňový sklad v požadované výši ani přes výzvu celního úřadu [§ 20 odst. 18 písm. e) zákona o spotřebních daních]. Rozhodnutím žalovaného již bylo rozhodnutí celního ředitelství toliko potvrzeno, bez jakékoli změny výroku.

Jedná se tak o rozhodnutí, které se opírá o dva rovnocenné důvody (každý z nich by samostatně mohl být důvodem k odnětí povolení k provozování daňového skladu), a to:

1) důvod podle § 20 odst. 18 písm. b) zákona o spotřebních daních spočívající v existenci nedoplatku na pojistném na sociálním zabezpečení, a
2) důvod podle § 20 odst. 18 písm. e) zákona o spotřebních daních spočívající v nedozajištění daně.

Nelze tak přisvědčit městskému soudu, že by nedoplatek na pojistném na sociální zabezpečení byl celními orgány jen zmiňován, že *„nebyl přímým důvodem k odnětí povolení k provozování daňového skladu, byl to pouze jeden z dílčích argumentů."* S žalobním bodem směřujícím proti existenci nedoplatku na pojistném na sociální zabezpečení se však městský soud (krom právě citované věty) nijak nevypořádal a již jen proto je nutno rozhodnutí městského soudu zrušit [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

Nedosti na tom, stěžovateli je nutno přisvědčit též v kasační námitce, že odůvodnění rozhodnutí městského soudu neobsahuje žádné vypořádání se s žalobními body 3) - 6), s dalšími dílčími námitkami a argumenty uvedenými pod bodem II. žaloby, tzn. zejm. není z rozsudku seznatelná jakákoli úvaha o tom, zda byly v posuzovaném případě naplněny podmínky aplikace § 20 odst. 18 písm. b) zákona o spotřebních daních, zda došlo k porušení stěžovatelova práva vyjádřit se ke všem prováděným důkazům; jak se městský soud dále vypořádal s námitkami, že v jiných obdobných věcech celní ředitelství řízení zahajuje a že stěžovatel požádal o prodloužení lhůty

k dozajištění daně a ke dni vydání rozhodnutí celního ředitelství byl ve lhůtě pro doplacení požadovaného zajištění.

K dalším dílčím námitkám a argumentům uvedeným pod bodem II. žaloby pak lze v odůvodnění rozsudku městského soudu dohledat jen věty

- *„Výzvy k odstranění pochybností byly sice Celním úřadem Kolín zřejmě vydávány v době, kdy žalobce byl ve vazbě a kdy měl tedy vzhledem k tomu, že byl ve vazbě z důvodu § 67 písm. b) trestního řádu, sníženou možnost komunikace, nemohl na tyto výzvy dostatečně reagovat, nicméně tyto výzvy byly dle správního spisu doručovány prostřednictvím jeho zástupce“*, kdy z této věty není seznatelná úvaha městského soudu, jaký vliv mělo doručování stěžovateli prostřednictvím zástupce na jeho možnosti k dozajištění daně,
- *„Námitka uvádějící, že veškeré účetnictví a další doklady měla v tu dobu k dispozici Policie České republiky, popř. orgány Celní správy na základě provedených prohlídek, je ve vztahu k napadenému rozhodnutí nepodstatná.“*, přičemž však městský soud již neuvádí, proč považuje tuto námitku za nepodstatnou, a
- *„K námitce žalobce ohledně toho, že nemohl disponovat se svými doklady, které mu byly zabaveny, soud uvádí, že i na takové případy zákon pamatuje a bylo možno tuto situaci řešit samostatnými podáními příslušným orgánům.“*, přičemž však městský soud již neuvádí, zda má tato námitka vztah k předmětné věci či nikoli, natož pak z jakého důvodu.

Nejvyšší správní soud na tomto místě zdůrazňuje svou přezkumnou úlohu, kdy předmětem jeho přezkumu může být jen existentní a srozumitelná úvaha krajského soudu rozhodujícího ve správním soudnictví. Absentuje-li taková úvaha nebo není-li srozumitelná, není tu ničeho, čehož správnost by mohl Nejvyšší správní soud přezkoumat, a proto i z tohoto důvodu je nucen napadený rozsudek městského soudu zrušit podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

S ohledem na nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu se Nejvyššímu správnímu soudu neotevřel prostor pro meritorní posouzení věci. Nejvyšší správní soud uzavírá, že kasační stížnost je důvodná, a proto podle § 110 odst. 1 věty prvé části před středníkem s.ř.s. rozsudek městského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Právním názorem vyjádřeným v tomto rozsudku je městský soud vázán (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí ve věci (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 26. ledna 2011

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu